Utbildningsutskottets betänkande 1987/88:23

om anslag till utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (prop. 1987/88:100, bil. 10 delvis)

UbU
1987/88:23

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1987/88:100 (utbildningsdepartementet) under punkt D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (s. 242–251) jämte motioner.

Propositionen

Regeringen har föreslagit

1. att riksdagen avvecklar psykologutbildning efter grundexamen (PEG) vid universitetet i Umeå fr.o.m. budgetåret 1988/89,

2. att riksdagen ändrar benämningen av kontors- och distributionslinjen (YTH) till kontorslinjen fr.o.m. budgetåret 1988/89,

3. att riksdagen ändrar benämningen av handels- och distributionslinjen (YTH) till handelslinjen fr.o.m. budgetåret 1988/89,

4. att riksdagen fastställer planeringsramar enligt vad som har förordats i propositionen,

5. att riksdagen till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 377 253 000 kr.

Motionerna

Motioner med anledning av proposition 1987/88:64

1987/88:Ub3 av Birgitta Rydle m.fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ekonomlinjen vid högskolorna i Falun–Borlänge och Östersund inte bör byggas ut.

1987/88:A21 av Birgitta Hambraeus och Karl Boo (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att turismlinjen vid Falun–Borlänge högskola bör utökas med ett tredje år.

Motioner från allmänna motionstiden 1988

1987/88:Ub513 av Bo Hammar och Björn Samuelson (vpk) vari yrkas att riksdagen med ändring av regeringens förslag i proposition 1987/88:100,

bilaga 10 D 9 anslår 2 200 000 kr. till förstärkning av psykologlinjen utöver regeringens förslag.

1987/88:Ub522 av Nils Nordh m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förläggning av en fullständig ekonomlinje vid högskolan i Jönköping.

1987/88:Ub526 av Karl Boo (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att turismlinjen vid högskolan i Falun–Borlänge bör utökas till 120 poäng.

1987/88:Ub548 av Nils T Svensson och Lennart Nilsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ökade resurser till högre utbildning och forskning inom området fritid, rekreation och turism.

1987/88:Ub565 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen under anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anslår 6 milj.kr. utöver vad regeringen har föreslagit att fördelas i enlighet med vad som anförts i motionen.

1987/88:Ub577 av Bengt Kindbom och Gunilla André (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av ekonomlinjens fördjupningsdel med 30 platser vid högskolan i Skövde.

1987/88:Ub580 av Ing-Marie Hansson m.fl. (s) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kontorslinjen vid högskolan i Gävle–Sandviken får varjeårsintag,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att påbyggnadsutbildningen till ekonomlinjen i bostads- och fastighetsförvaltning vid högskolan i Gävle–Sandviken får inrättas som fördjupningsdel.

1987/88:Ub626 av Pär Granstedt m.fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

12. att riksdagen beslutar att för anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anslå ett i förhållande till regeringsförslaget med 10 milj.kr. förhöjt belopp om 387 253 000 kr.,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i övrigt anförts i motionen om AES-sektorn.

1987/88:Ub636 av Sven-Gösta Signell m.fl. (s) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av ekonomlinjens fördjupningsdel vid högskolan i Skövde med 30 platser.

1987/88:Ub664 av Lars-Ove Hagberg och Tore Claeson (vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om högskoleutbildning inom området, fritid, idrott och turism.

1987/88:Ub693 av Margareta Winberg och Nils-Olof Gustafsson (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en fördjupningsdel på sociala linjen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en treårig turismlinje.

1987/88:Ub709 av Olle Grahn och Bengt A Klang (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förstärkning av högskolan i Skövde (delvis).

1987/88:Ub715 av Maja Bäckström och Anders Nilsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om högre utbildning på fritids-, idrotts-, rekreations- och turismområdet.

1987/88:Ub721 av Carl-Johan Wilson m.fl. (fp,m,c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att fullständig ekonomlinje bör inrättas vid högskolan i Jönköping och att medel härför anvisas genom omdisponering av de – för ekonomlinjen vid högskolan i Jönköping avsedda – till högskolan i Växjö anslagna medlen.

1987/88:Ub733 av Birgitta Rydle m.fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fördjupningsdelen inom ekonomlinjen icke bör anordnas i Eskilstuna–Västerås, Falun–Borlänge och Östersund och att avsedda medel i stället används för att förstärka basresurserna inom ekonomlinjen,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att förslag om hur kvalitetsproblemen i utbildningarna inom AES-sektorn skall lösas bör framläggas för riksdagen senast i budgetpropositionen 1989/90,

8. att riksdagen beslutar att systemvetenskaplig linje icke skall inrättas i Sundsvall–Härnösand och att avsedda medel i stället används för att förstärka basresurserna inom systemvetenskapliga linjen,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att förslag om förlängning av systemvetenskapliga linjen från 120 till 160 poäng bör föreläggas riksdagen i budgetpropositionen 1989/90.

1987/88:Ub809 av Jan Hyttring och Bertil Jonasson (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbildning i turism vid högskolan i Karlstad.

1987/88:Ub811 av Margitta Edgren m.fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av en turism- och rekreationslinje vid högskolan i Kristianstad.

Sociala linjen och påbyggnadslinjen, fortbildning i socialt behandlingsarbete

I budgetpropositionen föreslås oförändrade *planeringsramar* om totalt 960 nybörjarplatser på den sociala linjen och sammanlagt 40 platser på påbyggnadslinjen, fortbildning i socialt behandlingsarbete. För påbyggnadslinjen, som ges vid universiteten i Stockholm och Lund, beräknas ökade medel om 540 000 kr. för att täcka de ökade *resursbehov* som förorsakas av att linjen numera innehåller moment av egen psykoterapi och handledning.

Utskottet tillstyrker de föreslagna planeringsramarna och den ökade medelsberäkningen.

I motion 1987/88:Ub693 (s) yrkande 1 hemställs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om behovet av *en fördjupningsdel på den sociala linjen*. Motionärerna hänvisar till att en utredning om den sociala linjen har gjorts inom universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) och anser att utredningsförslaget i vad det avser en fördjupningsdel inom den sociala linje bör genomföras vid högskolan *i Östersund*.

På uppdrag av UHÄ har en särskild utredare gjort en översyn av den sociala linjen. I översynen har även innefattats överväganden om påbyggnadsutbildning på linjen. Utredaren har den 23 december 1988 avgivit sina förslag i UHÄ-rapport 1988:1, Utbildning för socialt arbete, Socionomutbildningen – översyn och förslag. Förslaget innebär bl.a. att en fördjupning av studierna i ämnet socialt arbete bör ske på den sociala linjen så att alla examinerade har lägst 60 poäng i detta ämne. Utredaren föreslår vidare att en ny påbyggnadslinje i socialt arbete skall ersätta den nuvarande påbyggnadslinjen och två lokala påbyggnadslinjer. Utredningsförslaget remissbehandlas för närvarande av UHÄ och har ännu inte lagts till grund för några beslut av UHÄ:s styrelse. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub693 yrkande 1.

Yrkesteknisk högskoleutbildning (YTH)

I enlighet med UHÄ:s förslag förordar föredragande statsrådet att *benämningen* på de båda yrkestekniska utbildningarna inom sektorn för utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken ändras till kontorslinjen resp. handelslinjen fr.o.m. budgetåret 1988/89. Utskottet tillstyrker att så sker.

Utskottet tillstyrker också att *planeringsramarna* budgetåret 1988/89 oförändrat omfattar sammanlagt 60 nybörjarplatser.

Enligt motion 1987/88:Ub580 (s) yrkande 4 bör riksdagen uttala att *antagning till kontorslinjen* vid högskolan i Gävle–Sandviken bör ske *varje år*. För närvarande antas studerande till denna treterminsutbildning var tredje termin. Förslaget motiveras bl.a. med att denna skulle erbjuda ökade möjligheter till vidareutbildning och nya arbetsuppgifter för kvinnor som

befinner sig i en utsatt situation på arbetsmarknaden. Motionärerna anser även att antagning varje år skulle ge samordningsvinster inom undervisningen.

I anslagsframställningen inför budgetåret 1988/89 framför UHÄ att den yrkestekniska högskoleutbildningen bör byggas ut inom sektorn för utbildning för ekonomiska, administrativa och ekonomiska yrken. Flera högskoleenheter har fört fram önskemål om att få starta sådan utbildning. UHÄ anser att ytterligare en grupp bör inrättas budgetåret 1989/90 och ämnar återkomma i anslagsframställningen för detta år med förslag om utbildningens inriktning och lokalisering. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub580 yrkande 4.

Nedläggning av psykologutbildning efter grundexamen (PEG) i Umeå

I enlighet med UHÄ:s förslag förordar föredragande statsrådet att PEG skall läggas ned vid universitetet i Umeå fr.o.m. budgetåret 1988/89 och att de resurser, 236 000 kr., som därigenom frigörs skall användas till en förstärkning av psykologlinjen i Umeå. Utskottet tillstyrker förslaget.

Ekonomlinjens fördjupningsdel

UHÄ har på regeringens uppdrag redovisat en analys av övergången av studerande från ekonomlinjens basblock till fördjupningsdelen. Enligt UHÄ bör planeringen baseras på att 75 % av de studerande vid högskoleenheter med enbart basblock går vidare till fördjupningsdelen. För dessa bör full kostnadstäckning garanteras de mottagande högskolorna.

Föredragande statsrådet pekar på att frågan om fördjupningsdelens spridning och de reella möjligheterna att bedriva dessa studier i olika delar av landet tillhör en av de olösta frågorna efter genomförandet av förslagen från den s.k. AU-utredningen. Närheten till utbildning är ofta avgörande för den enskilde studeranden. I och med att industrin i allt större utsträckning övergår till kunskapsintensiv produktion blir närheten till utbildning också en allt viktigare lokaliseringsfaktor. För att tillgodose näringslivets behov av utbildad arbetskraft föreslås att *fördjupningsdelen lokaliseras till högskolorna i Eskilstuna–Västerås, Falun–Borlänge och Östersund* med vardera 30 platser. Medel för de båda sistnämnda orterna har beräknats i propositionen om särskilda regionalpolitiska insatser i delar av Bergslagen och norra Sveriges inland (prop. 1987/88:64), vilken behandlas av utskottet i anslutning till detta anslag (UbU 1987/88:9). Enligt föredragande statsrådet leder en specialisering och därmed profilering av fördjupningsdelens inriktning utifrån högskolans egna förutsättningar till såväl god kvalitet som gott resursutnyttjande. En fullständig ekonomutbildning ses som ett viktigt bidrag till utjämningen av utbildningsklyftorna. Målet bör vara att alla orter som i dag endast har basblocket skall erhålla även fördjupningsdelen. Ett genomförande av detta innebär dock vissa problem, men såväl lärarsituationen som lokal- och utrustningsfrågorna bör genom en successiv utbyggnad kunna lösas på ett tillfredsställande sätt. I budgetpropositionen anmäls slutligen avsikten att uppdra åt UHÄ att utarbeta en plan för genomförandet.

I motionerna 1987/88:Ub3 (m) yrkande 8 och 1987/88:Ub733 (m) yrkande 6 föreslås med hänvisning dels till kvalitetskraven och behoven av forskarutbildade lärare, dels till de otillräckliga resurserna för ett antal utbildningslinjer inom sektorn att förslaget att anordna fördjupningsdelen inom ekonomlinjen vid de tre högskolorna *inte* bör genomföras. Medlen bör i stället användas för att förstärka den befintliga ekonomutbildningen.

I sex motioner förs fram förslag att ekonomlinjens fördjupningsdel skall förläggas även till andra orter än dem som föreslås i budgetpropositionen. I motionerna 1987/88:Ub577 (c) yrkande 1, 1987/88:Ub636 (s) yrkande 2 och 1987/88:Ub709 (fp) delvis föreslås att den skall förläggas till högskolan i *Skövde*, medan motsvarande förslag läggs fram beträffande högskolorna i *Jönköping* och *Gävle–Sandviken* i motionerna 1987/88:Ub522 (s) och 1987/88:Ub721 (fp, m, c) resp. 1987/88:Ub580 (s) yrkande 5.

Utskottet anser att det är angeläget att finna en tillfredsställande lösning på frågan om fördjupningsdelens lokalisering och de studerandes tillgång till sådana studier. Utskottet ställer sig därför positiv till vad föredragande statsrådet anfört i frågan, nämligen att alla orter som i dag endast har basblocket successivt också skall erhålla fördjupningsdelen. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8 och 1987/88:Ub733 yrkande 6. Med hänsyn till att fördjupningsdelen med inriktning mot redovisning redan anordnas vid högskolan i Jönköping i decentraliserad form förutsätter utskottet att detta fördjupningsalternativ kommer att kunna inrättas vid denna högskola redan fr.o.m. budgetåret 1989/90. Med hänvisning härtill och till den plan som UHÄ skall utarbeta för genomförandet av denna utbyggnad avstyrker utskottet motionerna 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709 delvis och 1987/88:Ub721.

Utskottet anser med hänvisning till vad som tidigare anförts att riksdagen bör fastställa *planeringsram för ekonomlinjen* i enlighet med vad som föreslagits i budgetpropositionen.

Systemvetenskapliga linjen

I budgetpropositionen föreslås att den systemvetenskapliga linjen *lokaliseras till högskolan i Sundsvall–Härnösand* med 30 nybörjarplatser fr.o.m. budgetåret 1988/89.

I motion 1987/88:Ub733 (m) föreslås med hänvisning till kvalitetskraven dels att den systemveteskapliga linjen *inte* skall lokaliseras till Sundsvall–Härnösand (yrkande 8), dels att förslag om att *förlänga linjen* från 120 till 160 poäng bör föreläggas riksdagen i budgetpropositionen för budgetåret 1989/90 (yrkande 9). De för Sundsvall–Härnösand avsedda medlen skall i stället användas för resursförstärkningar inom befintliga utbildningar.

Utskottet har förståelse för motionärernas oro för resurssituationen för den systemvetenskapliga linjen. Enligt vad utskottet inhämtat har UHÄ uppdragit åt två särskilda utredare att se över linjen. Utskottet anser att resultatet av denna översyn bör avvaktas innan beslut om eventuell resursförstärkning för och förlängning av linjen tas. Däremot är efterfrågan på de yrkeskategorier som utbildas på linjen så stor att en utökning är

angelägen redan nu. Det är dessutom viktigt att göra den här typen av utbildningar lätt tillgänglig för de studerande. Utskottet är övertygat om att högskolan i Sundsvall–Härnösand kan erbjuda en utbildning av god kvalitet. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub733 yrkandena 8 och 9.

Utskottet anser med hänvisning till vad som tidigare anförts att riksdagen bör fastställa *planeringsram* för den systemvetenskapliga linjen i enlighet med vad som föreslagits i budgetpropositionen.

Turismlinjen m.m.

Turismlinjen inrättades som allmän utbildningslinje vid högskolorna i Falun–Borlänge, Kalmar och Östersund budgetåret 1987/88. Tillströmningen av sökande till linjen är mycket stor och arbetsmarknaden efter avslutade studier är god. Sveriges turistråd föreslog i den utredning, som bl.a. låg till grund för inrättandet, att turismlinjen skulle ha 180 nybörjarplatser per år. I budgetpropositionen föreslås därför att 20 platser tillförs högskolan i Falun–Borlänge, medan högskolorna i Kalmar och Östersund tillförs vardera 30 platser. Medel för utökningen i Falun–Borlänge och Östersund har beräknats i propositionen om särskilda regionalpolitiska insatser i delar av Bergslagen och norra Sveriges inland (prop. 1987/88:64), vilken behandlas av utskottet i anslutning till detta anslag (UbU 1987/88:9), medan medel för utökningen i Kalmar har beräknats i budgetpropositionen.

I två motioner, nämligen 1987/88:Ub809 (c) yrkande 5 och 1987/88:Ub811 (fp) yrkande 11, föreslås att turismlinjen också skall *lokaliseras till* andra orter, nämligen *Karlstad* resp. *Kristianstad*.

Utskottet anser att förslaget till dimensionering av antalet nybörjarplatser är väl avvägt i budgetpropositionen och att den ökning som föreslås skall, av hänsyn till utbildningens kvalitet, läggas vid de högskoleenheter som redan erbjuder utbildning inom linjen. Utskottet avstyrker därför motionerna 1987/88:Ub809 yrkande 5 och 1987/88:Ub811 yrkande 11.

Ett antal motionärer anser att turismlinjen bör *förlängas* från 80 till 120 poäng. I motion 1987/88:Ub526 (c) yrkande 1 och 1987/88:A21 (c) yrkande 6 föreslås att en sådan förlängning skall göras vid högskolan i Falun–Borlänge, medan motsvarande föreslås för högskolan i Östersund i motion 1987/88:Ub693 (s) yrkande 2. I motionerna 1987/88:Ub548 (s), 1987/88:Ub664 (vpk) och 1987/88:Ub715 (s) föreslås en allmän förlängning av linjen med hänvisning till de behov av fördjupning och breddning mot rekreation och fritid som motionärerna, med hänvisning till turistrådets rapport, anser föreligger. I motion 1987/88:Ub548 tas dessutom frågan om resurser för forskning inom området fritid, rekreation och turism upp.

Utskottet anser, med hänvisning till vad utskottet anförde när beslut att inrätta linjen togs vid föregående riksmöte (UbU 1986/87:17, rskr. 1986/87:156), att behovet av fördjupad och breddad utbildning inom området kan tillgodoses genom lokala påbyggnadslinjer eller enstaka kurser. Frågor om forskning inom området turism m.m. kommer utskottet att behandla i sitt

betänkande 1987/88:28. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 1987/88:Ub526 yrkande 1, 1987/88:Ub548, 1987/88:Ub664, 1987/88:Ub693 yrkande 2, 1987/88:Ub715 och 1987/88:A21 yrkande 6.

Utskottet anser med hänvisning till vad som tidigare anförts att riksdagen bör faställa *planeringsram* för turismlinjen i enlighet med vad som föreslagits i budgetpropositionen.

Planeringsramar i övrigt

Utskottet tillstyrker förordade *planeringsramar i övrigt* och föreslår att riksdagen fastställer dem i enlighet med förslaget i proposition 1987/88:100.

Kvalitetsförstärkningar och anslagsbelopp

UHÄ har i sin anslagsframställning återigen föreslagit resursförstärkningar av vissa utbildningar inom sektorn. Enligt UHÄ skapar resursbristen avsevärda problem. Den låga resursnivån genomsnittligt försvårar i stor utsträckning för högskoleenheterna att genom interna omprioriteringar förstärka de utbildningar som har speciella behov därav. UHÄ för i anslagsframställningen, förutom den tidigare nämnda ekonomlinjen, särskilt fram den systemvetenskapliga linjen. De av UHÄ föreslagna förstärkningarna för påbyggnadslinjen fortbildning i socialt behandlingsarbete, ekonomlinjens basblock vid högskolan i Kristianstad och psykologlinjen vid universitetet i Umeå har beaktats i budgetpropositionen, medan övriga förslag inte förts vidare.

I motion 1987/88:Ub626 (c) yrkande 14 påpekas att behovet av kvalitetsförstärkningar inom sektorn för utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken är mycket påtagligt, vilket bör ges regeringen till känna och i motion 1987/88:Ub733 (m) yrkande 7 föreslås att regeringen bör få i uppdrag att senast i nästa års budgetproposition framlägga *förslag beträffande kvalitetsproblemen inom sektorn.*

Utskottet delar som tidigare anförts motionärernas oro över att resurssituationen för flera av utbildningarna inom sektorn kommer att få allvarliga konsekvenser för kvaliteten i utbildningen om inte åtgärder snarast vidtas. Utskottet utgår därför från att såväl UHÄ som regeringen noga följer dessa frågor och att ytterligare förslag om förstärkningar framläggs så snart som möjligt. Som tidigare redovisats pågår arbete inom UHÄ t.ex. beträffande den systemvetenskapliga linjen i syfte att framlägga förslag i anslagsframställningen inför budgetåret 1989/90. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1987/88:Ub626 yrkande 14 och 1987/88:Ub733 yrkande 7.

I motion 1987/88:Ub565 (fp) yrkande 2 begärs kvalitetsförstärkningar om sammanlagt 6 milj.kr., varav 4 milj.kr. för ekonomlinjen, 1 milj.kr. för juristlinjen och 1 milj. kr. för psykologlinjen. För dessa tre linjer föreslås i yrkande 12 i motion 1987/88:Ub626 (c) 10 milj.kr. som förstärkning. I motion 1987/88:Ub513 (vpk) föreslås att 2 200 000 kr. anvisas som förstärkning till psykologlinjen med hänvisning till UHÄ:s beräkningar i anslagsframställningen.

Med hänvisning till vad som tidigare anförts beträffande bättre underlag innan ställning tas till ytterligare resursförstärkningar föreslår utskottet beträffande *anslagsbeloppet* att riksdagen med bifall till propositionen och med avslag på motionerna 1987/88:Ub513, 1987/88:565 yrkande 2 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 för nästa budgetår anvisar ett reservationsanslag av 377 253 000 kr.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *fördjupningsdel på den sociala linjen*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub693 yrkande 1,

2. beträffande *benämningen av kontors- och distributionslinjen (YTH)*
att riksdagen bemyndigar regeringen att ändra benämningen till kontorslinjen fr.o.m. budgetåret 1988/89,

3. beträffande *benämningen av handels- och distributionslinjen*
att riksdagen bemyndigar regeringen att ändra benämningen till handelslinjen fr.o.m. budgetåret 1988/89,

4. beträffande *uttalande om dimensioneringen av kontorslinjen vid högskolan i Gävle–Sandviken*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub580 yrkande 4,

5. beträffande *nedläggningen av psykologutbildning efter grundutbildning (PEG) i Umeå*
att riksdagen beslutar avveckla utbildningen fr.o.m. budgetåret 1988/89 i enlighet med vad som förordats i proposition 1987/88:100,

6. beträffande *lokalisering av ekonomlinjens fördjupningsdel*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8, 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709, 1987/88:Ub721 och 1987/88:Ub733 yrkande 6, samtliga delvis,

7. beträffande *planeringsram för ekonomlinjen*
att riksdagen med avslag på motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8, 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709, 1987/88:Ub721 och 1987/88:Ub733 yrkande 6, samtliga delvis, fastställer planeringsram i enlighet med proposition 1987/88:100,

8. beträffande *lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Sundsvall–Härnösand*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis,

9. beträffande *förlängning av systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub733 yrkande 9,

10. beträffande *planeringsram för systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen med avslag på motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis fastställer planeringsram i enlighet med proposition 1987/88:100,

11. beträffande *lokalisering av turismlinjen till högskolan i Karlstad*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub809 yrkande 5,

12. beträffande *lokalisering av turismlinjen till högskolan i Kristianstad*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Ub811 yrkande 11,

13. beträffande *förlängning av turismlinjen m.m.*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Ub526 yrkande 1, 1987/88:Ub548 delvis, 1987/88:Ub664, 1987/88:Ub693 yrkande 2, 1987/88:Ub715 och 1987/88:A21 yrkande 6,

14. beträffande *planeringsram för turismlinjen*
att riksdagen fastställer planeringsram i enlighet med proposition 1987/88:100,

15. beträffande *planeringsramar i övrigt*
att riksdagen fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1987/88:100,

16. beträffande *förslag rörande kvalitetsproblemen inom sektorn*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Ub626 yrkande 14 och 1987/88:Ub733 yrkande 7,

17. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motionerna 1987/88:Ub513, 1987/88:Ub565 yrkande 2 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 377 253 000 kr.

Stockholm den 24 mars 1988

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Helge Hagberg (s), Birgitta Rydle (m), Lars Svensson (s), Ylva Annerstedt (fp), Ingvar Johnsson (s), Barbro Nilsson (s), Margareta Hemmingsson (s), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m), Marita Bengtsson (s), Larz Johansson (c), Björn Samuelson (vpk), Hans Dau (m) och Marianne Andersson (c).

Reservationer

1. Lokalisering av ekonomlinjens fördjupningsdel och planeringsram för ekonomlinjen (mom. 6 och 7)

Birgitta Rydle, Birger Hagård och Hans Dau (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet anser att" och slutar med "och 1987/88:Ub721" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser inte att fördjupningsdelen bör inrättas på alla orter som i dag har basblocket inom ekonomlinjen. Utskottet vill hänvisa till vad ordföranden i UHÄ:s planeringsberedning för AES-sektorn anfört i en reservation till UHÄ:s anslagsframställning:

– – – förordar att de åtgärder som är möjliga att vidta inom ramen för tillgängliga resurser disponeras så att satsningar för att säkerställa och om möjligt höja kvalitet prioriteras framför kvantitativ expansion av befintliga utbildningar, etablering av utbildningar på nya orter resp. inrättande av nya utbildningar.

De resurser som regeringen föreslår för högskolorna i Eskilstuna–Västerås, Falun–Borlänge och Östersund bör i stället fördelas som en allmän resursförstärkning på ekonomlinjen. Ekonomutbildningen är också av sådan forskningsförberedande karaktär, att den endast bör anordnas av universiteten samt vissa andra större högskolor, såsom Karlstad, Örebro, Växjö och Luleå för att garantera att utbildningen vilar på vetenskaplig grund. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8 och 1987/88:Ub733 yrkande 6 samt med avslag på motionerna 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709 delvis och 1987/88:Ub721 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört samt fastställer *planeringsram för ekonomlinjen* i enlighet med vad utskottet förordat.

dels att momenten 6 och 7 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *lokalisering av ekonomlinjens fördjupningsdel*
att riksdagen med bifall till motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8 och 1987/88:Ub733 yrkande 6, båda delvis, och med avslag på motionerna 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709 och 1987/88:Ub721, samtliga delvis, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. beträffande *planeringsram för ekonomlinjen*
att riksdagen med bifall till motionerna 1987/88:Ub3 yrkande 8 och 1987/88:Ub733 yrkande 6, båda delvis, med anledning av proposition 1987/88:100 och med avslag på motionerna 1987/88:Ub522, 1987/88:Ub577 yrkande 1, 1987/88:Ub580 yrkande 5, 1987/88:Ub636 yrkande 2, 1987/88:Ub709 och 1987/88:Ub721, samtliga delvis, fastställer planeringsram för ekonomlinjen i enlighet med vad utskottet förordat,

2. Lokalisering och förlängning av samt planeringsram för systemvetenskaplig linje (mom. 8, 9 och 10)

Birgitta Rydle, Birger Hagård och Hans Dau (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet har" och på s. 7 slutar med "i budgetpropositionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den av UHÄ föreslagna förstärkningen av resurserna till den systemvetenskapliga linjen är mycket angelägen för att kvaliteten i utbildningen skall vara rimlig. Bl.a. krävs medel för undervisning i små grupper och för att täcka höga servicekostnader för datautrustning. Utskottet anser därför att förslaget i budgetpropositionen att lokalisera utbildningen till högskolan i Sundsvall–Härnösand inte bör genomföras utan att de resurserna i stället skall användas till sådana förstärkningar. Riksdagen bör

därför bifalla motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis. För att ytterligare höja kvaliteten i utbildningen bör en förlängning av linjen göras snarast. Riksdagen bör därför med bifall till yrkande 9 i motion 1987/88:Ub733 hos regeringen begära att förslag om förlängning av den systemvetenskapliga linjen från 120 till 160 poäng föreläggs riksdagen i budgetpropositionen för budgetåret 1989/90.

Utskottet föreslår slutligen att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis och med anledning av proposition 1987/88:100 fastställer *planeringsram* för systemvetenskapliga linjen i enlighet med vad utskottet anfört.

dels att momenten 8, 9 och 10 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

8. beträffande *lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Sundsvall–Härnösand*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. beträffande *förlängning av systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub733 yrkande 9 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. beträffande *planeringsram för systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub733 yrkande 8 delvis och med anledning av proposition 1987/88:100 fastställer planeringsram i enlighet med vad utskottet förordat,

3. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 17)

Ylva Annerstedt och Lars Leijonborg (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "av 377 253 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet menar dock att vissa omedelbara resurstillskott krävs inom sektorn. Således bör förstärkningar om sammanlagt 6 milj.kr. göras av ekonomlinjen i Uppsala, Stockholm och Göteborg (2 milj.kr.), av ekonomlinjens fördjupningsdel (2 milj.kr.), av juristlinjen i Stockholm, Uppsala och Lund (1 milj.kr) samt av psykologlinjen (1 milj.kr.) Utskottet har i övrigt inte något att erinra mot anslagsberäkningen under anslaget och föreslår därför med tillstyrkan av motion 1987/88:Ub565 yrkande 2 och med anledning av motionerna 1987/88:Ub513 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 att *anslagsbeloppet* beräknas till (377 253 000 kr. + 6 000 000 kr. =) 383 253 000 kr.

dels att moment 17 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

17. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub565 yrkande 2 och med anledning av proposition 1987/88:100 samt motionerna 1987/88:Ub513 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 383 253 000 kr.

4. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 17)

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "av 377 253 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet menar dock att omedelbara resurstillskott om sammanlagt 10 milj.kr. behövs för kvalitetsförstärkningar inom ekonomlinjen, juristlinjen och psykologlinjen. Utskottet har i övrigt inte något att erinra mot anslagsberäkningen under anslaget och föreslår därför med tillstyrkan av motion 1987/88:Ub626 yrkande 12 och med anledning av motionerna 1987/88:Ub513 och 1987/88:Ub565 yrkande 2 att *anslagsbeloppet* beräknas till (377 253 000 kr. + 10 000 000 kr. =) 387 253 000 kr.

dels att moment 17 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

17. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub626 yrkande 12 och med anledning av proposition 1987/88:100 samt motionerna 1987/88:Ub513 och 1987/88:Ub565 yrkande 2 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 387 253 000 kr.

5. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 17)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "av 377 253 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet menar dock att ett omedelbart resurstillskott behövs för psykologlinjen, då denna jämfört med andra legitimationsutbildningar, t.ex. inom vårdsektorn, har väsentligt lägre resurstilldelning (ca 18 000 kr. per årsstudieplats). Psykologutbildningen borde innehålla många tillämpade moment – praktikperioder, handledning, övningar, auskultationer, demonstrationer osv. – vilket framhållits av Sveriges Psykologförbund. UHÄ har bedömt att resurstilldelningen borde vara 25 000 kr. per årsstudieplats, vilket innebär ett totalt resurstillskott om 2 200 000 kr. Utskottet har i övrigt inte något att erinra mot anslagsberäkningen under anslaget och föreslår därför med tillstyrkan av motion 1987/88:Ub513 och med anledning av motionerna 1987/88:Ub565 yrkande 2 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 att *anslagsbeloppet* beräknas till (377 253 000 kr. + 2 200 000 kr. =) 379 453 000 kr.

dels att moment 17 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

17. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ub513 och med anledning av proposition 1987/88:100 samt motionerna 1987/88:Ub565 yrkande 2 och 1987/88:Ub626 yrkande 12 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 379 453 000 kr.